

**Position Paper Kan
PHILIPPINE ACTION FOR YOUTH OFFENDERS (PAYO)
Asin kan CHILD RIGHTS NETWORK (CRN)
SA PAGPABABA KAN MINIMUM NA EDAD NA MAY
RESPONSIBILIDAD KRIMINAL**

An Philippine Action for Youth Offenders (PAYO) asin an Child Rights Network (CRN) makusog na kinontra ang prosopwestong ibaba ang Minimum Age of Criminal Responsibility (MACR) hale sa 15 anyos pasiring sa 9 anyos. An hiro na ini mas lalong pinapaluya ang pinakamarhay na interes kan mga kaakian, asin dai ini nakakaresolbar kan problema sa mga aking nakakagibo nin mga krimen. Inirarayo kita sa tunay na mga rason kun tano may mga aking nakakakomiter nin siring na gawi, arog sa maluyang pangangataman nin mga magurang, mga presyur kan mga barkada, kawaran nin partisipasyon sa komunidad, iriwal sa pamilya, asin pagtius. Dagdag pa digdi, an padalos-dalos na reaksyon sa pananaw kan publiko asin media, na an mga krimen na kagibo kan mga kaakian luminangkaw matapos pirmahan an ley. An pananaw na ini daing basehan. Daing klarong ebidensya na minasuporta sa siring na pinagkaklamar asin dai man nin pagbalo na maanalisar an posibleng mga rason na nag i-inpluwensya sa krimeng gibo nin mga kaakian.

An pagbaba kan edad para magin responsable sa sarong krimen (Minimum Age of Criminal Responsibility MACR) minaresulta sa mga negatibong pangyayari para sa mga kaakian asin sa publiko. Papataasun kaini an mga bilang kan kaakiang nakakulong sa halawig na panahon, na pwedeng magi sindang mga pusog na mga kriminal. Anpagkulong/mga kondisyon sa presohan sa Pilipinas dai man nakapagpabago sa mga preso. Bako ining marhay; an mga aking na ditener segun sa mga bareta, nakaka-eksperyensa nin tortyur, pisikal man o mental, asin sekswal na pang-aabuso. Sa mga pag-aadal, pinapahiling na an pagkulong o pagpreso sa mga kaakian mas nakakaraot sainda kaysa magtao nin karahayan. Igwa ini nin maraot na epekto sa saindang aki pang kaisipan asin lumbod na pagkatao (i.e. depresyon asin poor mental health), an saindang edukasyon (i.e learning disabilities na dai natatawan nin pagriparo o nareresolba), asin an saindang trabaho sa mga maabot na panahon (i.e. pinapababa an saindang abilidad na magtiner sa saindang pinagtatrabahuan). An pagkulong pwedeng magpalangkaw kan tyansa na ining mga kaakian otrong gumibo nin mga bagay na makompromiso kan kasigurohan kan publiko.¹ An pagkulong sa mga kaakian minabalga man sa mga establisadong prinsipyo asin tamang pagtratar asin kontra ini sa pinakamarhay na interes kan mga aki asin sa saindang direktso na

¹ The Dangers of Detention: The Impact of Incarcerating Youth in Detention and Other Secure Facilities. A Justice Policy Institute Report by Barry Holman and Jason Ziedenberg.

magkaigwang maximum survival asin development. An pagbaba kan MACR mas lalokaining pinapakusog an presenteng sitwasyon kan mga sindikato na nag-gagamit nin mga aki sa saindang mga kagibong kremin. An satong dapat na tawan nin atensyon, iyo an pagdakop kan mga sindikatong ini imbes na padusahan an mga aki na klarong biktima kan sitwasyon na ini.

Sa mga naglalataw na kaaraman manungod sa adolescence' cognitive, psychosocial, asin neurobiological development, nagtatao ini nin ebidensya na an mga kaakian dai dapat paghusgaran gamit an mga pamantayan kan mga gurang na kriminal. Segun sa pag-aadal nina Steinberg, L. & Scott E. (2003) sa saindang argumento, an "Adolescents" o mga kaakian maluya pa an saindang pag-dedesisyon dahil ta dai pa ninda kayang resistiran an mga pwersahang inpluwensya asin an saindang karakter nagkaka igwa pa nin pagbabago."² Sa saro pang pag-aadal ni Steinberg L. (2008), manungod sa adolescent risk-taking, nagluluwas na an pag-ako nin peligro nagtataas sa pag-ultanan nin pagkaaki asin adolescence dahil sa mga pagbabago sa socio-emotional system kan utak.³ An pagiging putot pang kaisipan kan mga kaakian dahil na ngani sa brain underdevelopment, ini nakaka-impluwensya sa pagdedesisyon ninda asin nagiging bantad sinda sa paggibo nin mga peligrosong aktibidad. Ini, kasabay an impluwensya kan inaapod na criminogenic environments kung saen naka istar an mga aki (i.e. dakol na CICAL an nagiiistar sa mga lugar kung saen dakol an mga krimen) asin personal na mga kamugtakan kan CICAL (i.e. pobre, kulang sa edukasyon, napabayaan/inabandonar, maluyang pag-ataman kan mga gurang) pwedeng ikonsiderang kabawasan sa saindang pagkakasala.

Inabot nin treseng taon ang satong Kongreso para makagibo kan Juvenile Justice & Welfare Act of 2006 (JJWA). Kan 2013 inamyendaran ini para mas pakarayon an mga probisyon sa pag-administrar kan Juvenile Justice & Welfare Council (JJWC), sa pagkapot nin mga paulit-ulit na mga offenders, asin mga aking may peligrong magsasagibo nin mga krimen, asin sa pagtatao nin pakikiaram asin serbisyong pangpaumay sa mga CICAL. An MACR pinagpago sa edad na 15 anyos. Bakong tama an pagsagilid o pagbalewala kan halawig na pahaon sa pag-aadal asin diskurso para makagibo nin Restorative Juvenile Justice system sa Pilipinas na daing senserong pag-aadal asin konsiderasyon sa ngunyan na mga katotohanan, mga ley na nagsusulong asin nagpo-proteher sa ditero nin mga kaakian.

Talagang may mga agyat sa pag-implementar kan JJWA asin dapat epektibong matawan nin dapat na deskurso. Pero, an kadipisilan sa pagpautob kan lay na ini dai pwedeng gamitun para tawan nin rason an nasabing amyenda; kundi, mas

² Steinberg, L. & Scott, E. (2003). Less guilty by reason of adolescence: Developmental immaturity, diminished responsibility, and the juvenile death penalty. *American Psychologist*, 58 (12), 1009-1018

³ Steinberg, L. (2008). A social neuroscience perspective on adolescent risk-taking. *Developmental Review*, 28, 78-106.

makokompromiso an direktso kan mga kaakian dahil sa pagmamadali. May mga balido o lehitimong kapakanan na dapat tawan atensyon sa paagi nin maigot na pag-aadal sa proseso para matabangan an CICL asin ang kaakian nasa peligro. An nakakasula pa digdi iyo ang kakulangan sa impormasyong nakabase sa mga ebidensya para suportahan ang lakdang na ibaba an MACR asin an negatibong resulta kan pagkriminalizar sa mga kaakian. An pagbaba kan MACR sarong pagbalga sa mga direktso kan mga aki para sa tunay na proteksyon.

An ano mang pagbalo na amyendahan ang JJWA dapat maingat na pag-adalan para masiguro na naaayon ini sa mga pangakong itinao kan Pilipinas sa mga internasyonal na kasunduan, arog kan UN Convention on the Rights of Child (CRC), an US Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (Beijing Rules) asin an UN Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (Riyadh Guidelines). An General Commitment No. 10 kan CRC malinaw na nagsasabi na:

“Ang Rule 4 kan Beijing Rules nagrerekomenda na an puon kan MACR dai dapat ipagpago sa pinakaibabang edad, dapat rumdomon an emosyonal, mental asin intellectual maturity.... Sa mga rekomendasyon na ini asin pwedeng mag-kongkluir na an maximum na edad para may responsibilidad-kriminal na hababa sa edad na 12 anyos pinagkokonsiderar kan Committee na bakong akseptado sa lado internasyonal. Sa siring na panahon, ang Committee pinag-iinganyar an mga Estados na dai ipagbaba an saindang MACR sa edad na 12 anyos. An halangkaw na MACR, halimbawa 14 o 16 anyos, pwedeng makapag kontribuwer sa juvenile justice system, segun sa Artikulo 40 (3) (b) kan CRC, na nagtutukar sa mga kaakian na nakakabalga sa lay; asin dai na mag agi sa judicial proceedings, pero dapat an diretsos-humanos kan aki asin mga kasiguruhang legal bilog na nirerespeto.”

Si Presidente Rodrigo Duterte, sa saiyang inaugural speech, klarong nagsabi na “sa liwat ang Republika kan Pilipinas pinag-oonra an mga treaties asin internasyunal na obligasyon.” Inaasahan na an pangakong ini ni Presidente na masiguro na an CRC asin iba pang mga namensyonar na international na paguroron marespeto asin maiangat.

Sa oras na ini, hiling-hilingon ta an satong espwerso sa bilog na pag implementar kan JJWA, suportahan asin tawan nin paagi an mga duty bearers tanganing epektibong magibo an saindang mga responsibilidad sa irarom kan lay. Suportahan ta an mga programa na nagpapakusog kan lambang pamilya asin turuan ang mga magurang kung pano epektibong mag ataman kan saindang mga kaakian na dai naggagamit nin kastigo-korporal asin violensya na iyo pa ngani an nakakadagdag para maging delingkwente ang ugali kan mga aki. Saka, mga epektibong programa asin serbisyo para mapondo ang mga kaakian sa saindang pagiging offenders o re-offenders, para

makatabang sa pagpakarhay kan kamugtakan kan mga kan CICL, asin maayos sa liwat su mga nagkakurologan sa paagi kan restorative justice practices na dapat na establiser.

Sa tunay na espiritu kan satong Konstitusyon, an satong mga lehislador dapat midbidon an papel kan mga kaakian sa pagpundar kan satong nasyon asin sa pag promoter asin protihir kan saindang pisikal, moral, espiritwal , intelektwal asin sosyal na pagkatawo.

An **Philippine Action for Youth Offenders (PAYO)** sarong kowalisyon nin 16 na civil society organizations asin iba pang mga indibidwal na sarabay na nagtatrabaho para ma utob o mareyalisar an sarong pantay asin makataong sosyedad para sa mga kaakian na may problema sa lay (CICL). Naninindogan para sa Restorative Justice, pinapopromotir an pagprotehir sa mga direktso kan CICL sa paagi nin adbokasiya, lobbying, training, pananaliksik asin networking.

An **Child Rights Network (CRN)** sarong alyansa nin mga taga gobyerno asin mga non-government organization na nag nag-adbokar para sa pagpasa nin mga lay nasyonal na magpoprotekta asin mapunan an mga direktso kan mga aking Filipino. An mga intradong grupo sa CRN nagsusunod sa United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC) kung saen pinag ratifikaran kan Pilipinas kan Hulyo 1990. Mawot kan network na maka pag guno nin suporta para sa isyung pang kaakian sa mga iba-ibang stakeholders, kasabay na an mga kaakian, lehislador, asin mga taga gibo nin desisyun sa gobyerno-nasyonal.

SIGNED:

THE BICOL NETWORK FOR CHILDREN

